

Program
Vseživljenjsko
učenje

**PRAVO EU V SLOVENSKE UPRAVNI IN SODNI
PRAKSI, PRAVNA FAKULTETA (UM), 28.5.2014**

**„Dialog med Sodiščem EU in slovensko
(upravno) sodno prakso ter pričakovani
vpliv projekta ReNEUAL/ELI v luči
vladavine prava“**

**Boštjan Zalar
višji sodnik svétnik, Upravno sodišče RS**

Poročilo L. Berlinguerja, 12.11.2012:

Report with recommendations to the Commission on a Law of Administrative Procedure of the EU, Committee of Legal Affairs:

- člen 298 Pogodbe o delovanju EU (odprta, učinkovita in neodvisna evropska uprava),
- člen 41 Listine EU o temeljnih pravicah (pravica do dobre uprave).

Evropski Parlament (2012/2024(INI)):

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15.1.2013 s priporočili Komisiji EU o zakonu Evropske unije o upravnem postopku.

**Resolucija Evropskega parlamenta
(2012/2024(INI)): drugi odstavek
priporočila 4.10:**

„Kadar je primerno, upravne odločitve opozarjajo na možnost sprožitve sodnega postopka in/ali vložitve pritožbe pri evropskem varuhu človekovih pravic.“

Renueal – Draft Model Rules on EU Administrative Procedures:

Book 1 – General Provisions

Book 2 – Administrative Rule Making

Book 3 – Single Decision-Making (Plan A)

Book 4 – Single Decision-Making (Plan B)

Book 5 – Contracts by EU Authorities

Book 6 – Mutual Assistance

Book 7 – Information Management

Sodni nadzor nad zakonitostjo aktov institucij EU:

„Evropska skupnost temelji na pravu, saj se ne države članice ne institucije ne morejo izogniti nadzoru skladnosti svojih aktov s temeljno listino, pogodbo ES, pri čemer je ta oblikovala celoten sistem pravnih sredstev, ki Sodišču omogočajo nadzor nad zakonitostjo aktov institucij“

(SEU v zadevi 294/83 Les Verts (1986), odst. 23).

Sodni nadzor nad zakonitostjo aktov institucij EU zaradi varstva človekovih pravic

**„Spoštovanje človekovih pravic je pogoj za
zakonitost aktov Skupnosti“**

(SEU, C-402/05, Kadi, (2008) odst. 284).

SEU, C-370/12 (Pringle), 27.11. 2012:

„Države članice ne izvajajo prava Unije v smislu 51(1) člena Listine o temeljnih pravicah, kadar vzpostavijo mehanizem za stabilnost (EMS)“ /.../ (odst.180);

kar posledično pomeni, da pravice do učinkovitega sodnega varstva iz 47. člena Listine EU o temeljnih pravicah ni mogoče uporabiti v zvezi z učinki pogodbe o EMS.

Uredba 1382/2013 Parlamenta in Sveta o uvedbi programa za pravosodje 2014-2020:

„Dostop do sodnega varstva bi moral zlasti vključevati dostop do sodišč, alternativnih načinov reševanja sporov ter nosilcev javne funkcije, ki morajo različnim stranem v skladu s pravom zagotoviti neodvisno in nepristransko pravno svetovanje“.

Načelo neodvisnosti sodstva in nesodnih organov za varstvo človekovih pravic.

Področje sodstva: Komisija proti Madžarski, C-286/12, 6.11.2012 – prepoved diskriminacije na podlagi starosti;

Področje (nesodnega) nadzornega organa za varstvo osebnih podatkov – Komisija proti Madžarski, C-288/12, 8.4.2012 – standard „popolne neodvisnosti“ in „brez vsakega suma nepristranosti“.

Strokovno usposabljanje sodnikov v civilnih in kazenskih zadevah:

- Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah:
PDEU, člen 81/(2)(h): »*Parlament in Svet sprejmeta ukrepe , katerih cilj je pomoč pri usposabljanju sodnikov in sodnega osebja“;***
- Pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah:
PDEU, člen 82/(1)(c): »*Parlament in Svet sprejmeta ukrepe za spodbujanje usposabljanja sodnikov in sodnega osebja«.***

**Strokovno usposabljanje sodnikov v
upravnih zadevah:**

**Uredba št. 439/2010 o ustanovitvi
Evropskega azilnega podpornega
urada, člen 6:**

**»Podporni urad oblikuje in razvija
usposabljanja, namenjena članom vseh
nacionalnih uprav, sodišč in
razsodišč«.**

Pravica do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča (47. člen Listine EU):

„Vsakdo , ki so mu kršene pravice in svoboščine, zagotovljene s pravom Unije, ima pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem v skladu s pogoji, določenimi v tem členu.“

Sodba SEU, C-69/10 (Diouf), 28.7.2011:

- SEU omenja sodno varstvo kot splošno načelo (odst. 28., 35, 48., 50., 63., 69);**
- SEU argumentira, da načelu iz 47. člena Listine daje vsebino sekundarno pravo in ne obratno (sprememba glede na predhodno zadevo DEB iz leta 2010);**
- člen 51(1) in 53(3) Listine.**

Člen 53(3) Listine EU o temeljnih pravica:

„Določbe te listine, v katerih so določena načela, se lahko izvajajo z zakonodajnimi in izvedbenimi akti organov Unije ter akti držav članic za izvajanje prava Unije v skladu z njihovimi pristojnostmi. Nanje se sme pred sodišči sklicevati samo pri razlagi teh aktov in pri odločanju o njihovi zakonitosti.“

**Člen 15c EU direktive 2004/83 o
mednarodni zaščiti beguncev:**

„Resna škoda zajema resno in individualno grožnjo za življenje ali osebnost civilista zaradi samovoljnega nasilja v situacijah mednarodnega ali notranjega oboroženega spopada.“

(sodbi SEU v zadevah Elgafaji, 2009 in Diakité, 2014).